

JASMINE WARGA

Mano
širdis
ir kitos
juodosios
skyles

Alma littera

Trečiadienis, kovo 13 diena

Liko 25 dienos

Parėjusi iš mokyklos randu mamą sėdinčią virtuvėje prie stalo. Mūsų virtuvė siaura ir mažytė, išskėtusi rankas delnais pasiekčiau abi melsvas sienas. Mama varto sąskaitas, regiu jos susikaupus įtemptą sprandą, bet išgirdusi uždaromas duris atsisuka pasižiūrėti į mane. O štai ir ji. Ta pati veido išraiška, kuria mane pasitinka pastaruosius trejus metus. Mama lyg krūpteli, lyg susiraukia.

Anksčiau darbo dienomis gyvendavau su tėvu, o savaitgalius leisdavau su mama. Bet tėvą pasodinus į kalėjimą mamai nebuvo iš ko rinktis, tik priimti mane gyventi pas save ir Stivą.

Kol tėvas dar nebuvo nusikaltęs, mama žiūrėdavo į mane su meile ir ilgesiu, tarsi jai būčiau atstojusi veidrodį

į praeitį, tarsi būčiau buvusi karčiai saldus prisiminimas. Tamsiai rudas akis aptraukdavo migla, ji palenkėdavo galvą į priekį, šviesiai rudi plaukai užkrisdavo ant siaurų pečių, ji stipriai suspausdavo man rankas, tarsi gana tvirtai įsikibusią ją būčiau galėjusi nugabenti laiku į praeitį. Lyg jai būčiau atstojusi niekad neišnykstančią mėlynę. Ne skausmingą, o jautrią, paliktą melancholiškų prisiminimų.

Manęs tai visai negąsdindavo. Slapčiomis net mėgavausi, kad esu jos bilietas į praeitį, jos ryšys su Turkija, su mano tėvu ir jos jaunyste.

Prieš trejus metus tai pasikeitė. Viskas pasikeitė. Dabar gyvenu su ja, Stivu, Džordžija ir Maiku. Jų laiminguose namuose esu įsibrovėlė, tik ji niekada to nesako. Užkratas. Iš mėlynės virtau atvira, užkrėsta žaizda. Raida ne visada išeina į naudą.

– Parsiradai anksčiau, – pagaliau prataria. Kiekvieną dieną jos akcentas vis mažiau primena Turkiją, darosi vis pietietiškesnis. Tiksliau, sakyti „pietietiškas“ nėra teisinga. Kentukio gyventojai neturi pietietiško akcento. Jų akcentas primena kantri muziką. Ir jis nėra toks žavingas kaip pietietiškas. Įsivaizduokite ne „Vėjo nublokštus“, o „pulkininką“ Sandersą*. Aš uoliai plušau stengdamasi jo neperimti. Bet dabar pradedu svarstyti – jei nėra nesulauksiu septyniolikos, kokia prasmė mokytis normaliai kalbėti?

– Šiandien man nereikia į darbą.

* „Kentukio keptų viščiukų“ (KFC) restoranų tinklo reklaminis veidas – „pulkininkas“ Sandersas.

Neužsiminiau, kad man liepė neateiti, nes dėl manęs klientai jaustųsi „nejaukiai“. Ponas Palmeris yra tikras eufemizmų karalius. Jis tikriausiai puikiai sutartų su mano mama, turint omeny, kad ji mano tėvo poelgį vadina „tuo nelaimingu nutikimu“. Ar bent jau taip vadindavo. Pastaruoju metu ji dedasi, kad nieko nenutiko. Tarsi tiesiog apie ką nors nekalbėdamas priverstum tai išnykti. Naujiena – taip nėra.

Į virtuvę įžengia Džordžija. Įėjusi numeta savo krepšinio palaikymo komandos šokėjos bumbulus ant subraižyto medinio stalo. Jos medaus spalvos plaukai surišti į uodegėlę ant viršugalvio.

– Šiandien būsi per varžybas, ar ne?

Ji klausia mamos, ne manęs. Aš esu nematoma.

Džordžija yra mano įseserė. Mes turime tą pačią mamą, bet žiūrėdamas į mus taip nepagalvotum.

– Pasistengsiu kaip galėdama, – atsako mama. Vertimas: greičiau lazda sužaliuos, nei mama neateis į varžybas pasižiūrėti, kaip Džordžija palaiko Langstono vidurinės krepšinio komandą. Džordžija tėra devintokė, bet jau yra mokyklos palaikymo komandoje. Pasirodo, tai labai svarbu. Tik man susidarė įspūdis, kad, kitaip nei kito sporto šakose, kur vieta pagrindinėje ir antroje mokyklos komandose pelnoma sugebėjimais, palaikymo komandose vietą lemia liemenėlės dydis.

– Atkrintamosios rungtynės, – mamai primena Džordžija. Kalba ramiai, jos balsas išduoda, kad yra pratusi gau-

ti tai, ko nori. Džordžija tai sugeba. Ji visada buvo intrigantė. Kai prasidėjo reikalai su mano tėčiu, šiek tiek nusvilo ir ji, bet sugebėjo jai skirtą įtūžį kažkaip pasukti savo naudai.

Pamenu, vieną dieną, praėjus keliems mėnesiams po to, kai mano tėvas buvo oficialiai nuteistas ir pasodintas į kalėjimą, pastebėjau Džordžiją koridoriuje kalbantis su vaiku. Pasislėpusi už kampo vogčiomis juos sekiau. Buvau pasiruošusi įsikišti, jei Džordžijai prireiktų mano pagalbos, bet iš tiesų jai niekada nereikėjo padėti.

– Aha, – atsakė Džordžija į vaikinio klausimą, kurio nepėjau nugirsti. Ji nervingai čiupinėjo kriauklelių vėrinį, kurį padovanojau prieš kelerius metus per jos gimtadienį. – Uzelė yra mano sesuo, bet jis nėra mano tėvas.

– Ar esi jį kada mačiusi? – nekantriai paklausė vaikiną. Spoksdama jam į pakaušį iš šviesių kukurūzų spalvos plaukų kuokštų spėjau, kad tai tikriausiai Todas Robertsonas, vaikiną iš mano klasės, visų nuomone, panėšėjantis į pagrindinį populiaraus tos vasaros romantinio filmo apie vampyrus aktorį. Džordžija tada buvo šeštoje klasėje, bet iš jos spindinčių į Todą įsmeigtų akių spėjau, kad puikiai žino, kas jis toks.

Mačiau, kaip Džordžija suraukė nosį svarstydamą, ką atsakyti.

– Aha, keletą kartų.

– Matei? – Todas nenustygo akivaizdžiai vildamasis, kad Džordžija papasakos kokių nors sensacingų paslapčių.

– O, taip. – Ji linktelėjo. – Jis praktiškai buvo šeimos narys.

Todas palinko arčiau.

– Jei nori, galiu papasakoti tau beprotišką istoriją, – ko-
ketiškai pridūrė.

Pamenu, siutau, kad ji pasiruošusi išduoti mūsų šeimos „paslaptis“ už populiarumą, bet galų gale nusprendžiau neimti to į galvą. Džordžija yra Džordžija, žinau, ko iš jos tikėtis. Be to, negalima jos kaltinti, kad bando išgyventi.

Tą pat galima pasakyti ir apie mano buvusius draugus, nors ne kažin kiek jų ir turėjau. O tie, kuriuos turėjau, iškart išsilakstė po mokyklos koridorius pasklidus žiniai apie mano tėčio nusikaltimą, tik keli bandė mane palaikyti. Ypač Ana Stivens, buvusi geriausia mano draugė. Kai tai nutiko, Ana kaip galėdama stengėsi mane paguosti, bet aš ją atstūmiau. Žinojau, kad jai būtų geriausia atsiriboti nuo manęs, net jei pati to ir nesuprato. Norėčiau manyti, kad padariau jai paslaugą.

Džordžija nuplazdena apie virtuvės stalą ir atsisėda.

– Man atrodo, šiandien turime didelę galimybę laimėti. Patektume į istoriją. Mama, privalai ateiti!

Ilgai įsivyrauja tylą. Mama giliai įkvepia ir paklausia:

– Gal nori eiti kartu?

Dirsteliu per petį būdama tikra, kad įėjo Maikas, mano jaunesnis įbrolis, nors Maikui ir nebūdinga tyliai sliūkinti. Jis visada viduje mušinėja kamuolį, nors mama ne kartą buvo liepusi baigti. Man tai netrukdo.

– Ar man sakai? – paklausiu visiškai rimtai.

Džordžija netaria nė žodžio, bet jos veidas persikreipė, it būtų atsigėrusi sugižusio pieno. Ji nieku gyvu neįžeistų manęs mamos akivaizdoje, bet kaip įmanydama rodo man, kad nenori, jog eičiau. Ką galiu pasakyti? Pamoką, kaip pridaryti gėdos, baigiau su pagyrimu.

– Taip, tau sakau, – mamos balsas virpteli. Kartais neabejoju, kad manęs bijo net mama.

– Ačiū už pasiūlymą, bet turiu daug namų darbų.

Nuėjusi prie spintelės pastveriu šokoladinį javainį. Žinau, keista, bet kartais jaučiuosi peralkusi. Tarsi norėčiau suvalgyti kuo daugiau, kad užpildyčiau savyje žiojinčią tuštumą. O kitomis dienomis vos įstengiu prisiversti sukrimsti skrebutį.

Bet net jei šiandien ir sukirbėjo apetitas, javainį imu tik dėl vaizdo. Nenoriu, kad mama turėtų dar dėl ko nerimauti. Žinau, kad ji stebi mane beveik nesislėpdama, ieško kokių nors užuominų apie mano abejotiną psichinę būklę. Kaip įmanydama slepiu nuo jos savo jausmus. Nenoriu, kad man iškeliavus jaustųsi kalta ir manytų, jog galėjo ką nors padaryti.

– Sėkmės vakare.

Perdėtai entuziastingai pamoju Džordžijai ir užlipu į savo kambarį. Na, mūsų kambarį. Bet ji bus rungtyne, todėl ši vakarą kambarys yra mano. Įėjusi įsirausiu į lovą. Užsitraukiu ant galvos pilką kaip pelenys antklodę ir apsimetu, kad plūduriuoju vidury vandenyno, aplink dūžta bangos, plaučius užlieja vanduo, o visą pasaulį uždengia

tamsa. Bandau įsivaizduoti, kaip mano potencinė energija virsta kinetine, o ši – niekuo. Niūniuodama Mocarto rekvievam svarstau, koks bus jausmas, kai užges visos šviesos ir viskas nutils amžiams. Nežinau, ar bus skausminga, ar tas paskutines akimirkas bijosiu – telieka viltis, kad viskas baigsis greitai. Kad bus ramu. Kad taip bus amžinai.

„Balandžio 7“, – galvoju pati sau. Visai greitai.

Kartais būnu tikra, kad iš tiesų esu beprotė, nes mane vis dar guodžia klasikinė muzika, nors su ja supažindino tėvas. Jis ją dievino. Bachas, Mocartas, kas tik norite. Kai tik atkeliavo į Ameriką, tarp kelių turimų daiktų buvo ir aprintų kasečių. Kai buvau jaunesnė, jis įdėdavo kasetę į seną magnetofoną, kurią laikė ant prekystalio savo parduotuvėje, ir pasakodavo man istorijas apie vaikystę, kaip su tėvu žaisdavo šachmatais ant glotnios alebastro lentos arba kaip matuodavo klientams pėdas dėdės batų parduotuvėje. Jam kalbant aš parduotuvėje šokdavau, nerangiai pagal ritmą judėdavau natoms kylant ir krintant.

Vieną dieną jis liepė man atsisėsti.

– Uizele, įdėmiai manęs klausykis, – paprašė išmeigęs į mane išplėstas akis. – Visi atsakymai slypi muzikoje. Ar girdi juos?

O aš klausiausi pastačiusi ausis. Įtempusi klausą stengiausi išiminti kiekvieną natą. Niekada taip ir neišgirdau atsakymų, bet tada linktelėjau, tarsi juos girdėčiau. Nenorėjau, kad tėtis supyktų ir išjungtų muziką ar valandų valandas kiūtoto užsirakinęs miegamajame, kaip kartais

darydavo. Su mano tėčiu visada reikėdavo elgtis atsargiai, tarsi eitum apledėjusiu šaligatviu – labai smagu juo čiuožti, bet itin lengva ant jo paslysti.

Stipriai užsimerkiu ir išguju prisiminimą iš galvos. Vartausi lovoje niūniuodama Mocarto rekviem, tačiau natose randu tik vieną atsakymą: balandžio 7-oji.

Mūsų seno karkasinio namo sienos plonos, todėl girdžiu virtuvėje tarškant mamą su Džordžija. Įsivaizduoju jas apsikabinant. Džordžija rankomis apsideja ploną mamos liemenį, o ši pirštais glosto žvilgančią jos kasą. Jiedvi sutampa, susijungia, kaip ir priklauso motinoms su dukromis. Jos tinka tarpusavyje, o man taip niekada nepavyko. Mano kampai visada buvo pernelyg aštrūs, mano įdubimai pernelyg gilūs.

Štai ką turėtų parašyti ant mano antkapio: Uizelė Leila Serana, mergina, kuri niekada nepritapo.

O kadangi aš niekada nepritapau, nepritapau dar prieš pasimaišant mano tėvo protui ir tikrai nepritapau pasikui, be manęs mamos gyvenimas bus daug geresnis. Kai manęs nebebus, jai neteks kiekvieną dieną prisiminti tėčio pamačius mano kampuotą nosį ar garbanotus juodus plaukus. Ar mano putlius skruostus ir duobutes juose. Žinau, kad labiausiai ją veikia mano skruostų duobutės. Laimei, jos išryškėja tik man šypsantis, o pastaruoju metu tai darau retai.

Be manęs mamai nereikės naktimis vartytis lovoje neri-
maujant, kad aš galbūt paveldėjau nusikaltėlio geną, žmog-

žudystės geną, ir kad bet kada galiu susprogdinti mokyklą ar padaryti ką panašaus. Žinau, kad dar kartą neištvertų policijos, žurnalistų, gandų. Žinau, kad ji nenori apie tai galvoti, bet matau, jog širdyje grumiasi su baime ir dvejo-
nėmis. Tie žvilgsniai iš padilbų ir atsargūs tiriami klausimai yra jos pastangos patikrinti, ar tikrai esu sveika.

Norėčiau pasakyti, kad esu tikra, jog nesu panaši į savo tėvą. Kad mano širdis plaka kitu ritmu, mano kraujas teka kitu tempu. Bet nesu tikra. Galbūt liūdesys ateina prieš pat beprotybę. Galbūt mano ir jo tokia pati potencinė energija.

Tik žinau, kad nelauksiu pasižiūrėti, ar tapsiu tokia pat pabaisa kaip mano tėvas. Negaliu taip pasielgti su savo mama.

Negaliu taip pasielgti su pasauliu.